

Barnehagesektoren i 2017 – 2020

Orkdal kommune

Innholdsfortegnelse

1	Rammeområde 3 – Barnehage	2
1.1	Nasjonale og lokale mål	2
1.2	Status.....	2
1.3	Utviklingsområder og strategier	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.4	Resultatmål.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.5	Økonomiske tiltak i handlingsplanperioden.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.

1 Rammeområde 3 – Barnehage

1.1 Nasjonale og lokale mål

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og være tilgjengelig for alle barn. I barnehagen skal barn oppleve mestring, inkludering og deltagelse, og de skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter slik at de har et godt grunnlag for å trives på skolen og lykkes i utdanningsløpet.

Kompetente voksne er en forutsetning for å gi alle barn et kvalitativt godt pedagogisk tilbud i barnehagen. Kompetansestrategien «Kompetanse for framtidens barnehage» 2014 – 2020 er statens bidrag til å forsterke arbeidet med kompetanseutvikling i barnehagen og rekruttering av personalet med god kompetanse.

Det er innført en statlig moderasjonsordning for familier med lav inntekt. Ingen familier skal betale mer enn 6 % av samlet person- og kapitalinntekt for en barnehageplass. I tillegg har alle 3, 4 og 5 – åringer i familier med lav inntekt rett til gratis kjernetid i barnehage. Intensjonen med innføring av disse ordningene, er at enda flere foreldre får muligheten til å benytte seg av et godt barnehagetilbud.

I melding til Stortinget "Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen" heter det at:

- barnehagen skal være et sted for både læring og lek
- arbeidet med språk skal styrkes i barnehagen, og det skal bli klarere mål for språkarbeidet.
- de ansattes norskspråklige kompetanse er helt sentralt for godt språkarbeid i barnehagen, og et krav til de ansattes norskkunnskaper derfor bør lovfestes.
- Kravet til progresjon i barnehagens innhold skal bli tydeligere i ny rammeplan.

Lovendringer

- Retten til spesialpedagogisk hjelp for barn i førskolealder er overført fra opplæringsloven til barnehageloven. Retten til fritak for spesialpedagogisk hjelp er fjernet.
- Retten til tegnspråkopplæring er overført fra opplæringsloven til barnehageloven.
- Den kommunale PP – tjenesten får tilsvarende plikt til systemrettet arbeid inn mot barnehagen på samme måte som opplæringsloven beskriver. Det betyr at PP – tjenesten skal jobbe systemrettet og bistå barnehager med organisasjonsutvikling og kompetanseutvikling.
- Barn som er født i september og oktober har rett til barnehageplass fra den datoen de fyller ett år.

Andre endringer som kommer

- Ny rammeplan for barnehagen skal gjelde fra høst 2017.
- Regjeringa har varslet bemanningsnorm for barnehagen innen 2020.

Orkdal kommunes kommuneplan:

Mål: Våre barn og unge skal oppleve mestring og utvikling og få et godt grunnlag for voksenlivet

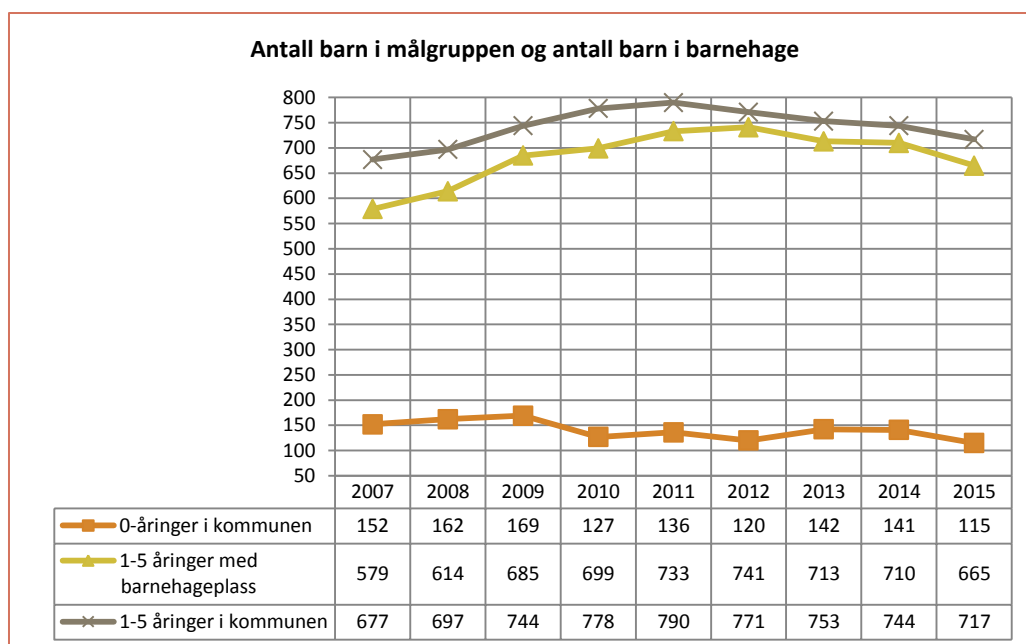
1.2 Status

I Orkdal er det 6 kommunale barnehager og 1 privat barnehage.

1.2.1 Fakta om barnehage i Orkdal

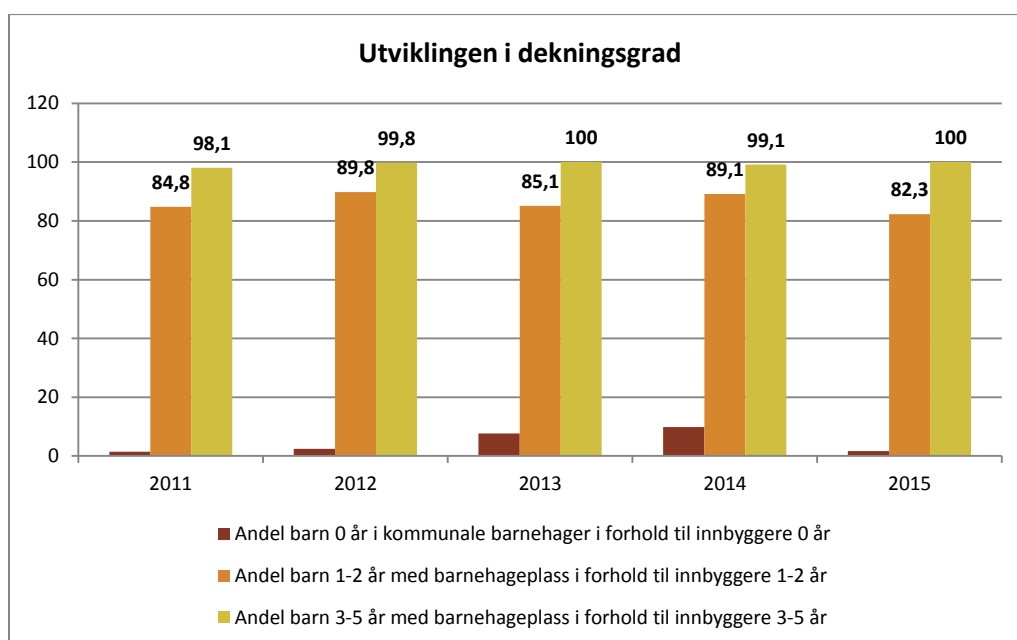
Utviklingen i Orkdal	2011	2012	2013	2014	2015
0-5 åringer med barnehageplass	735	744	724	724	668
0-åringer med barnehageplass	2	3	11	14	3
1-2 åringer med barnehageplass	268	256	228	245	242
1-5 åringer med barnehageplass	733	741	713	710	665
1-åringer med barnehageplass	109	105	91	124	101
2-åringer med barnehageplass	159	151	137	121	141
3-5 åringer med barnehageplass	465	485	485	465	423
3-åringer med barnehageplass	162	169	151	143	128
4-åringer med barnehageplass	142	164	170	150	147
5 åringer med barnehageplass	161	152	164	172	148
6-åringer med barnehageplass	0	0	0	2	0
1-5 åringer med oppholdstid 0-16 timer per uke i barnehage. (2 dager)	0	0	2	1	0
1-5 åringer med oppholdstid 17-24 timer per uke i barnehage	4	7	8	3	4
1-5 åringer med oppholdstid 25-32 timer per uke i barnehage	62	51	33	33	28
1-5 åringer med oppholdstid 33-40 timer per uke i barnehage	109	91	76	95	77
1-5 åringer med oppholdstid 41 timer eller mer per uke i barnehage	558	592	594	578	556
Antall barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn	79	83	105	66	74
Barn i komm barnehager som får ekstra ressurser, ekskl. minoritetsspråklige	14	22	45	17	16
Barn med barnehageplass fra språklige og kulturelle minoriteter	37	39	47	48	57
Barn med barnehageplass i kommunale barnehager	690	699	683	686	631
Barn med barnehageplass i private barnehager	45	45	41	40	37
Ansatte i alt kommunale barnehager	189	197	189	198	182
Ansatte i alt med barnehagelærerutdanning alle barnehager	93	93	93	92	96
Antall årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	151	156	149	152	141
Ansatte menn til basisvirksomhet i barnehager	4	5	5	5	4
Ansatte kvinner til basisvirksomhet i barnehager	168	171	163	171	158
Antall assistenter alle barnehager	85	92	84	53	35
Årsverk i alt kommunale barnehager	163	173	167	172	159
0-åringer i kommunen	136	120	142	141	115
Folkemengde i alt	11 429	11 519	11 628	11 722	11 779

1.2.2 Antall barn i målgruppen i forhold til barn i barnehage

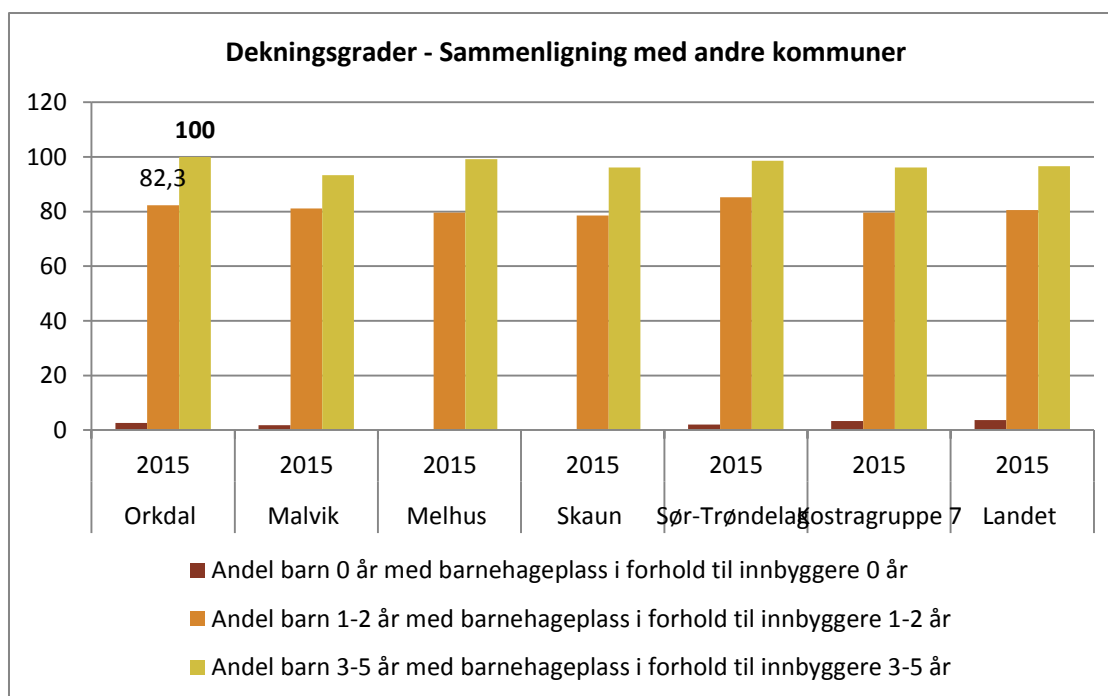

Figuren over viser antall barn i målgruppen målt opp mot hvor mange av de som er i barnehage. Det er viktig å merke seg at telletidspunktet for antall barn i barnehage er per 15. desember. I Orkdal er det rullerende opptak for ettåringen og innflyttere. Dette medfører at barn som starter i barnehage **etter** telletidspunktet ikke er med i grunnlaget. Det er 0-åringen som rulleres inn påfølgende år. Men en ser også av figuren at antall barn i barnehage hadde en topp i 2012 og er nå på tur ned. Dette kommer av at de store fødselskullene er på tur ut av barnehagen.

1.2.3 Dekningsgrader

I figuren over ser en utvikling i dekningsgrad over år. Som en ser av figuren har dekningsgraden hos storbarn vært stabil hele tiden. Dekningsgraden på småbarn varierer, men dette kan ha sammenheng med rullerende opptak og rapporteringstidspunkt.

1.2.4 KOSTRA, Nøkkeltall og indikatorer

Produktiviteten

Orkdal kommune har en effektiv barnehagestruktur med få og store barnehager. Private barnehager er stor tjenesteleverandør i de kommunene vi sammenlikner oss med. Kommunalt tilskudd til private barnehager føres i sin helhet på barnehagefunksjon, selv om det også inneholder administrasjons- og rentekostnader av investeringer som i kommunens regnskap ikke føres på barnehagedrift. Dette fører til at kommuner med få private barnehager og kommuner med stor andel private barnehager ikke direkte kan sammenlignes med andre.

	2011	2012	2013	2014	2015
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	15,9	16,9	15,2	15,8	15,4
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger	6 902	7 644	7 274	7 898	7 663
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	99 851	114 201	112 323	124 444	125 888
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	12 683	12 152	12 047	11 931	11 990
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	132 787	146 144	144 088	154 920	164 485
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager	13 452	13 463	13 475
Korrigerte brutto driftsutgifter per korrigert oppholdstime	38	42	42	45	46
Utgifter til kommunale lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage	15 004	16 250	15 650	15 714	17 945

Tabellen over viser blant annet oppholdstimer per årsverk som sier noe om voksnettheten i barnehagen. Det var nedgang i oppholdstimer per årsverk fram mot 2014, men fra 2014 har det økt, noe som forteller at voksnettheten har gått litt ned igjen.

Når det gjelder brutto driftsutgifter per oppholdstime, viser tabellen at utgiftene per time har økt.

Sammenlignet med andre kommuner

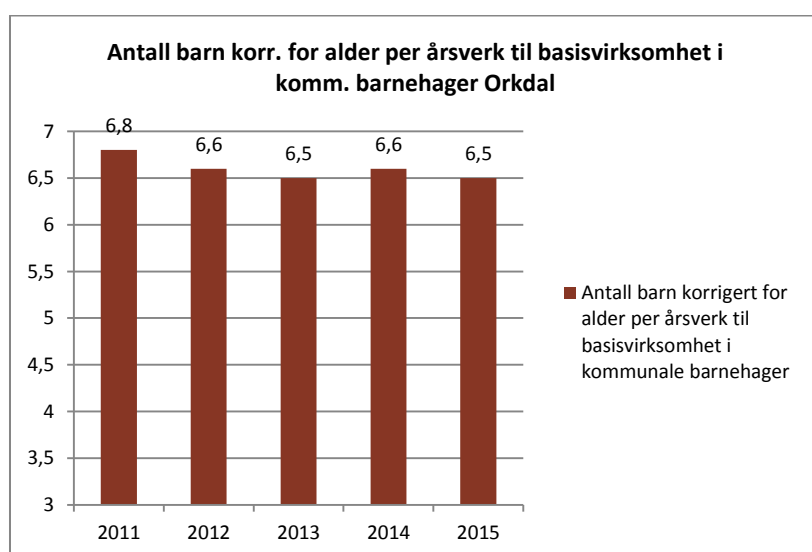
	Orkdal	Malvik	Melhus	Skaun	Sør-Trøndelag	KOSTRA - gruppe 7	Landet
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	15,4	18,5	16,9	21,1	16,2	16,3	14,8
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger, konsern	7 663	8 937	8 294	10 087	8 100	7 695	7 858
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	125 888	129 505	127 015	121 652	135 798	122 622	131 858
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	11 990	11 932	11 123	11 032	11 515	11 814	11 419
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	164 485	170 541	160 515	161 321	175 945	166 419	181 752
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager	13 475	13 274	13 200	12 115	13 000	13 279	12 812
Korrigerte brutto driftsutgifter per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager	46	49	43	46	47	46	48
Utgifter til kommunale lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage	17 945	14 141	14 863	15 187	20 184	14 645	17 229

Når en sammenligner kommuner ser en at Orkdal ikke er så ulik Malvik når er ser på korrigerte oppholdstimer per årsverk, og ikke ulik KOSTRA - gruppen. Øvrige i sammenligningsgrunnlaget ligger under Orkdal. Dette innebærer at voksenteiteten er høyere i de andre kommunene.

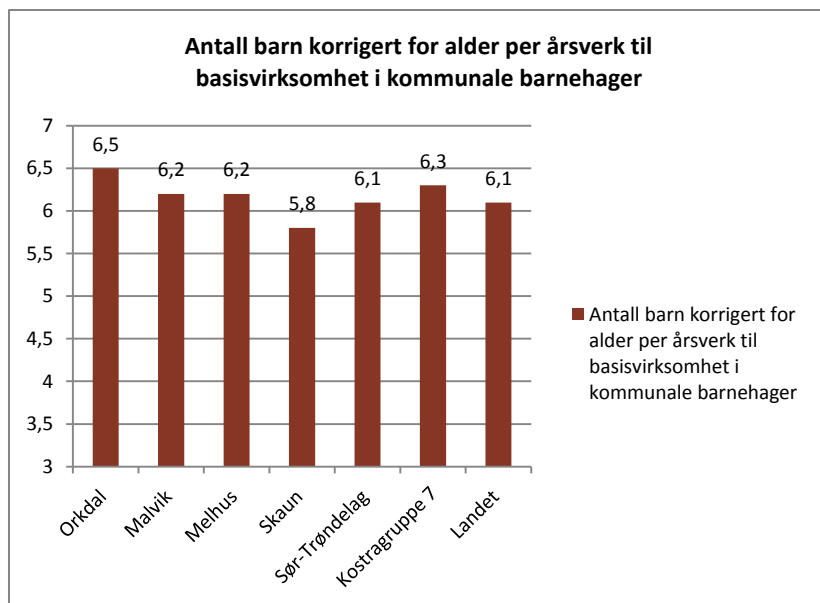
For korrigerte driftsutgifter per oppholdstime er Orkdal på nivå med Skaun og kostragruppen.

1.2.5 Ansatte - Bemanning, kompetanse

Antall barn per ansatt per årsverk i grunnbemanning

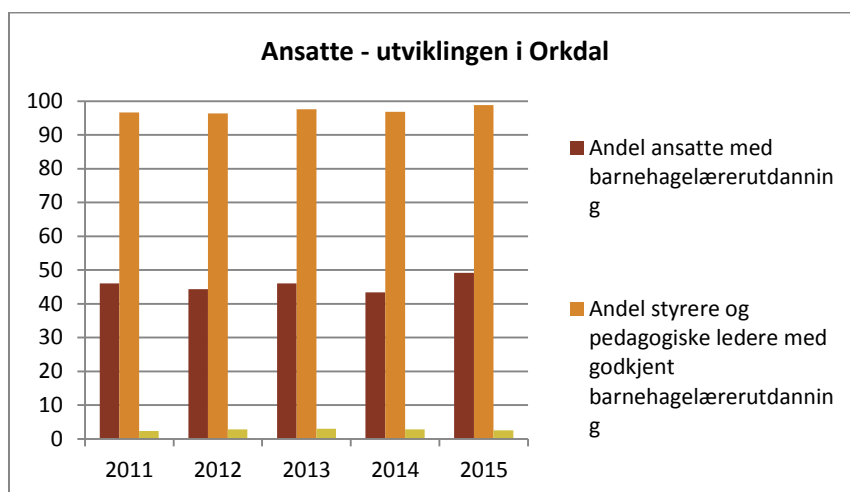

Figuren over viser antall barn per ansatt som grunnbemanning. Det er 6,5 barn per ansatt i grunnbemanninga i orkdalsbarnehagen i 2015.

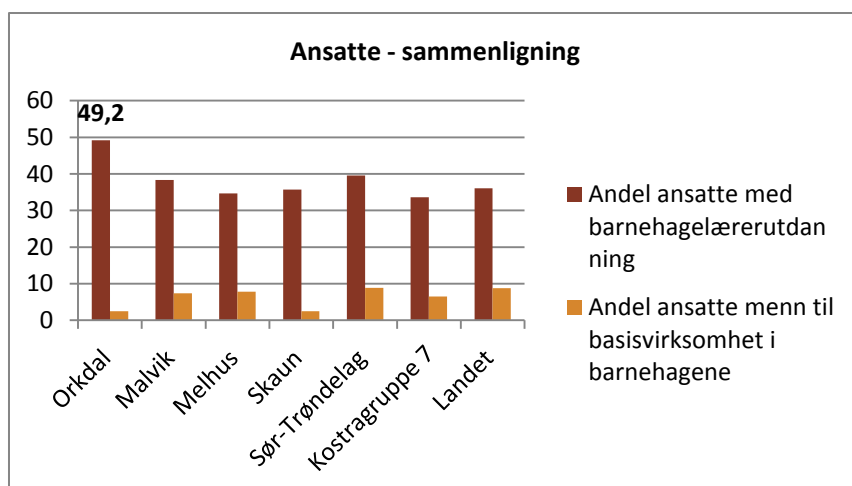
Sammenlignet med andre kommuner har Orkdal flest barn per ansatt i grunnbemanninga, noe som sier noe om at voksenteiteten er lavere enn i andre kommuner

Kompetanse

Denne figuren viser at det har vært en økning i andel ansatte med barnehagelærerutdanning. Samtidig ser vi at andel menn i barnehagen er lav.

Sammenligning med andre kommuner

Orkdal kommune har en høyere andel ansatte med barnehagelærerutdanning enn de kommunene vi sammenligner oss med. Dette forklares med at Orkdal kommune for det meste har organisert barnehageavdelingene med to pedagoger og to assistenter/barne- og ungdomsarbeidere.

1.2.6 Brukertilfredshet

	Orkdal	Landet
Svarprosent	71 %	:
Resultat for brukerne	5,3	5,1
Trivsel	5,3	5,2
Brukermedvirkning	5,0	4,8
Respektfull behandling	5,5	5,4
Tilgjengelighet	5,4	5,4
Informasjon	5,0	4,8
Fysisk miljø	4,9	4,7
Helhetsvurdering	5,4	5,2
Snitt	5,2	5,1

Resultatene viser at foreldrene er godt fornøyd med barnehagetilbudet i Orkdal. Orkdal skårer over landsgjennomsnittet på de fleste kategoriene. Høyst skåre er på respektfull behandling og tilgjengelighet, men det skåres lavest på informasjon og fysisk miljø.

Tiltak

Fra 2016 går vi over til å benytte den nye foreldreundersøkelsen som er utviklet av Utdanningsdirektoratet. Bakgrunnen er at en del av spørsmålsstillingene er mer relevante og kan gi et bedre grunnlag for kvalitetsutvikling innenfor sektoren i Orkdal.

1.2.7 Tidlig innsats

I dag går de aller fleste ett- og toåringer i barnehagen. De yngste barna har et større omsorgsbehov og vil kreve mer tid sammen med voksne enn de større barna.

God og stabil omsorg og relasjon mellom voksne og barn er en viktig forutsetning for barns utvikling, læring og danning. De voksne må gi nærhet, varme, trygghet, trøst og stimulering.

Bemanningsnorm

Regjeringa vil innføre en norm for hvor mange barn det bør være per voksen i barnehagen innen 2020.

1.2.8 Kompetanseutvikling

De ansattes kompetanse er avgjørende for kvaliteten på barnehagetilbudet. Personalets faglige og personlige kompetanse er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for dannelse, omsorg, lek, læring og sosial utjevning.

Barnehagebasert kompetanseutvikling er et bærende prinsipp i strategien.

Framover er det viktig og nødvendig å holde fast på følgende områder:

- Vennskapsplanen (Voksne skaper vennskap)
- Barnehagen som lærende organisasjon
- Språkplanen
- Mestringsorientert ledelse

Områder for kompetanseutvikling 2016 – 2019				
	2016	2017	2018	2019
Implementering av vennskapsplanen	X	X		
Implementering av språkplanen	X	X		
Flerspråklig og kulturelt mangfold	X	X		
Realfag		X		
Mestringsorientert ledelse	X	X	X	X
Pedagogisk ledelse i lærende organisasjon, implementering av ny rammeplan		X	X	

Tiltak

Kompetansetiltak i regi av Universitetet Nord / DMMH.

- Tema: Pedagogisk ledelse i barnehagen som lærende organisasjon / implementering av ny rammeplan for barnehagen. Et program som går over 2–3 semestre.
- Kostnad: 100 000 kroner
- Kostnaden dekkes innenfor rammen til barnehagesektoren.

1.2.9 Foreldreundersøkelse

Fra 2016 går vi over til å benytte den nye foreldreundersøkelsen som er utviklet av Utdanningsdirektoratet. Bakgrunnen er at en del av spørsmålsstillingene er mer relevante og kan gi et bedre grunnlag for kvalitetsutvikling innenfor sektoren i Orkdal.

1.2.10 Kommunen som barnehagemyndighet

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Barnehagemyndigheten har et overordnet ansvar for å sikre at barna får et godt pedagogisk og trygt barnehagetilbud. Det er behov for å styrke bemanning i kommunens administrasjon med en barnehagefaglig fagperson i 50 % stilling for å ivareta de oppgavene som påhviler barnehagemyndigheten, slik som tilsyn med barnehager, godkjenning av barnehager, plan for kvalitets- og kompetanseutvikling, kvalitets- og vurderingssystem, veiledning, samordnet opptaksprosess, internkontroll, m.m.

Kostnad: 350 000 kroner

Rådmannen har ikke funnet rom for tiltaket i budsjettet.

1.2.11 Barnehagekapasiteten

I handlingsplanperioden

I de siste årene har antall fødte barn i Orkdal gått ned. De siste to år er det født færre barn enn prognosene fra Statistisk sentralbyrå skulle tilsi. I 2015 ble det født 115 barn i Orkdal mot 169 i 2009. Fødselstallet i 2016 vil sannsynligvis ende på ca. 90 barn.

På bakgrunn av det reduserte barnetallet må vi tilpasse barnehagedriften. Det gjør vi med å fase ut drift av barnehageplasser i leide lokaler på Kløvrevollen fra 1. juli 2017.

Innsparing i 2017: 1,6 mill. kr.

1.2.12 Kostpenger

Sunn og riktig mat er viktig for barns helse og utvikling. Alle barnehager i Orkdal tilbyr 3 måltider om dagen. Kost skal følge selvkostprinsippet. I dag har barnehagene høyere kostnader enn det de får inn i betaling for kost. Det er derfor behov for at kostpengen økes noe.

Fra 2017 økes kostpengene fra 280 kroner til 300 kroner i måneden i 2017 og trappes videre opp til 320 kroner i måneden i 2018, henholdsvis 15 kroner per dag og 16 kroner per dag.

1.2.13 Likeverdig behandling ikke-kommunale barnehager

Orkdal kommunale har en ikke-kommunal barnehage representert ved Liavoll barnehage.

Fra 1.1.2011 ble det innført nye regler for finansiering av ikke-kommunale barnehager. Det er et krav å behandle ikke-kommunale barnehager 100 % likeverdig med kommunale barnehager.

Satsene for 2017 fremkommer av tabellen nedenfor.

Driftstilskudd per heltidsplass		2017
0-2 år		203 224
3-6 år		99 556
Tilskudd kapital		
0-6 år		8 600
Totalt tilskudd		
0-2 år		211 824
3-6 år		108 156

1.3 Resultatmål

	Status 2015	Mål 2017	Mål 2020
Brukertilfredshet*	5,3		
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	49,2	50 %	50 %

*Fra 2017 vil Udir sine undersøkelser for brukertilfredshetsmåling tas i bruk. Måltall vil bli fastsatt i lederavtaler i 2017.

1.1 Økonomiske tiltak

1.1.1 Tiltak i handlingsplanperioden 2017-2020

Nye tiltak	2017	2018	2019	2020
Nedlegging av drift Kløvrevollen	-1 631 000	-3 259 000	-3 259 000	-3 259 000
Gratis kjernetid 3-åringen	143 000	143 000	143 000	143 000

1.1.2 Vedtatte tiltak i handlingsplan 2016-2019

Vedtatte tiltak HP 2016-2019	2016	2017	2018	2019
Kompensasjon for redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Videreføring av leie Kløvrevollen	1 376 000	3 281 000	3 281 000	3 281 000

1.4
